

ภาวิน วิจิตรตระการ 2557: การประยุกต์ใช้ข้อมูลระดับความสูง อันดับดิน การชลประทาน และสภาพความชื้นของดิน เพื่อการวางแผนการใช้น้ำดินอย่างยั่งยืนบริเวณพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตรสิ่งแวดล้อม) สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ประพศิตธรรม, Ph.D. 181 หน้า

การประเมินความเป็นไปได้ของการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาคเหนือตอนบน (UNT) โดยนำเอาโปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์มาศึกษาชั้นศักยภาพทางการเกษตรของที่ดิน (APLC) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ชั้น ได้แก่ ดีมาก ดี ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก สำหรับ APLC 1 - 5 และ APLC 6 ต้องเป็นป่าไม้เท่านั้น การนำเอาชั้นระดับคะแนนคุณภาพของแต่ละปัจจัยจาก 4 ปัจจัย คือ ระดับความสูงของพื้นที่ อันดับดิน พื้นที่ชลประทาน และสภาพความชื้นของดิน ซึ่งให้มีน้ำหนักเต็มคะแนน 5, 4, 3 และ 2 หน่วยกิต ตามลำดับ มาวางซ้อนทับกันกับความเหมาะสมของการใช้ที่ดินในปัจจุบันเพื่อเป็นพื้นที่ทำนา (P) การเกษตรอื่นๆ (OA) เป็นเมือง (U) เป็นป่า (F) เป็นแหล่งน้ำ (W) และเบ็ดเตล็ด (M) ในแต่ละ APLC ของอนุภาคนี้อีกมีการประเมินด้วย รวมทั้งเสนอแนะแนวทางการใช้ที่ดินให้ถูกต้องตาม APLC เพื่อให้สามารถรองรับประชากรกลับคืนสู่ภูมิภาค มีอาชีพที่สุจริตและมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองด้วย ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ คือ (1) ไม่พบ APLC 1 และ 2 ในอนุภาคนี้อีก แต่พบว่ามี APLC 3 - 6 อยู่ 0.71, 1.90, 6.72 และ 45.78 หรือประมาณร้อยละ 1.29, 3.45, 12.19 และ 83.07 ตามลำดับ (2) พบว่ามีการใช้ที่ดินเป็น P, OA, U, F, W และ M อยู่ 4.29, 9.45, 1.66, 38.08, 0.50 และ 1.13 ล้านไร่หรือร้อยละ 7.78, 17.15, 3.01, 69.10, 0.91 และ 2.05 ตามลำดับ (3) พบว่ามีการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องในทุก APLC อยู่ร้อยละ 8.45, 28.42, 32.29 และ 21.21 ในพื้นที่ APLC 3 - 6 ที่มีอยู่ตามลำดับ (4) ถ้าหากกฎหมายที่ดินที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ได้รับการปฏิรูปและมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัดได้แล้วในภาคเหนือตอนบนนี้ก็จะสามารถรองรับเกษตรกร 157,500 ครอบครัว (สมาชิก 6 คน) หรือประมาณ 945,000 คนในที่เกษตร 20 ไร่ (แบบสปก.) ต่อครอบครัวของตนเองได้ และรองรับชาวเมืองได้ถึง 1,244,000 ครอบครัว โดยแต่ละครอบครัวมีสมาชิก 6 คน หรือประมาณ 7,440,000 คน ในที่ดินครอบครัวละ 1 งานของตนเอง โดยให้เลือกประกอบอาชีพที่สุจริตที่เกี่ยวกับการให้บริการได้ และอนุภาคนี้อีกควรจะมีปากกลับคืนมาได้ถึง 49.13 ล้านไร่หรือร้อยละ 89.15 ด้วย และ (5) ความเป็นไปได้ของการปรับปรุงจริยธรรมทางสังคมให้ดีขึ้นของอนุภาคนี้อีกจะมีสูงมากขึ้นด้วย ดังนั้นการพัฒนาที่ยั่งยืนในภาคเหนือตอนบนนี้จึงเป็นไปได้โดยไม่ต้องสงสัย

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก